КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ВІДНОСИНИ ЩОДО ДЕЛЕГУВАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ: ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА

ВОРОБЧАК Олег Андрійович - аспірант кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Київського інституту інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія»

ORCID ID: https:/0000-0002-3974-4408

УДК 343.13

DOI 10.32782/NP.2022.4.11

Проблематика кримінальних процесуальних відносин щодо делегування процесуальних повноважень предметом самостійного дослідження в доктрині кримінального процесу не була, що вказує на актуальність теми дослідження, її теоретичну та практичну значимість. Це зумовило постановку як мети статті визначення поняття кримінальних процесуальних відносин щодо делегування процесуальних повноважень і розкриття їх структури з урахуванням видів цих правовідносин.

Розкрито зміст основних підходів до визначення поняття кримінальних процесуальних відносин та їх структури. Вказано, що відповідно до установленого в загальнотеоретичній юриспруденції підходу, у структурі правовідносин виокремлюють їх об'єкти, суб'єктів і зміст.

Охарактеризовано підходи вчених до визначення об'єкта кримінальних процесуальних відносин і його поділу на види. Наведено авторське визначення поняття об'єкта кримінальних процесуальних відносин щодо делегування процесуальних повноважень.

Виокремлено дві групи суб'єктів кримінальних процесуальних відносин щодо делегування процесуальних повноважень. Обґрунтовано, що суб'єктний склад конкретних правовідносин залежить від належності цих правовідносин до одного з їх видів – односторонніх або двосторонніх. Доведено, що обов'язковою вимогою до суб'єктів кримінальних процесуальних відносин у цілому та правовідносин щодо делегування процесуальних повноважень зокрема, є їх кримінальна процесуальна правосуб'єктність.

Констатовано, що права й обов'язки суб'єктів правовідносин, які складають юридичний зміст кримінальних процесуальних відносин щодо делегування процесуальних повноважень, регламентовані КПК України. Встановлено, що фактичний зміст цих правовідносин становлять конкретні дії їх учасників, спрямовані на реалізацію наданих їм прав і покладених на них обов'язків.

Доведено недоцільність виокремлення у структурі кримінальних процесуальних відносин, у тому числі й щодо делегування процесуальних повноважень, четвертого елемента – юридичних фактів. Вказано на доцільність їх дослідження в контексті розкриття механізму виникнення, зміни і припинення кримінальних процесуальних відносин.

За результатами дослідження констатовано доцільність визначення поняття кримінальних процесуальних відносин щодо делегування процесуальних повноважень з точки зору двох підходів: динамічного та статичного. Наведено авторські визначення цього поняття відповідно до кожного з цих підходів.

Ключові слова: процесуальні повноваження, делегування процесуальних повноважень, кримінальні процесуальні відносини, об'єкт правовідносин, суб'єкт правовідносин, зміст правовідносин.

Постановка проблеми

Делегування процесуальних повноважень у кримінальному провадженні за своєю сутністю є процесом їх передачі від делегуючого суб'єкта відповідному учаснику

кримінального процесу або іншому уповноваженому суб'єкту, залученому до кримінального провадження. Воно здійснюється з підстав та в порядку, визначених кримінальним процесуальним законом, та як вид процесуальної діяльності отримує зовнішній вияв у формі правовідносин. У зв'язку з цим дослідження змісту делегування процесуальних повноважень і механізму його здійснення в ході кримінального провадження є неможливим поза розкриттям поняття та структури правовідносин, за допомогою яких воно знаходить своє практичне втілення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

До розкриття поняття, системи і структури кримінальних процесуальних відносин і механізму їх реалізації в ході кримінального провадження звертаються О.А. Банчук, Ю.М. Грошевий, А.В. Даниленко, Л.М. Лобойко, А.В. Мурзановська, Р.І. Назаренко, М.А. Погорецький, О.В. Супрунова, А.Я. Хитра та інші вітчизняні вчені. Водночас, проблематика правовідносин щодо делегування процесуальних повноважень предметом самостійного дослідження в доктрині кримінального процесу не була.

Метою статті є визначення поняття кримінальних процесуальних відносин щодо делегування процесуальних повноважень і розкриття їх структури з урахуванням видів цих правовідносин.

Виклад основного матеріалу

У доктрині кримінального процесу на сьогодні сформовано два основних підходи до розуміння кримінальних процесуальних відносин. Представники першого підходу під ними розуміють урегульовані кримінальними процесуальними нормами суспільні відносини, що складаються між учасниками кримінальної процесуальної діяльності, спрямовані на реалізацію їх процесуальних прав та виконання покладених на них процесуальних обов'язків і виникають, розвиваються та припиняються у зв'язку із здійсненням кримінального провадження [1, с. 57; 2, с. 27; 3, с. 353; 4, с. 34]. Прихильники другого підходу розглядають кримінальні процесуальні відносини як конкретний зв'язок, який виникає на основі закону між суб'єктами кримінальної процесуальної діяльності, характеризується наявністю суб'єктивних кримінальних процесуальних прав та обов'язків і підтримується (гарантується) примусом держави [5, с. 52; 6, с. 14; 7, с. 54]. Невдаючись до поглибленого аналізу цих підходів, потрібно відзначити, що вони дозволяють охарактеризувати поняття кримінальних процесуальних правовідносин з точки зору двох аспектів: перший підхід відображає їх сутність з позиції динамічного, а другий – статичного підходу. Наведені підходи до визначення поняття кримінальних процесуальних відносин дозволяють сформувати у цілому загальне уявлення про сутність правовідносин щодо делегування процесуальних повноважень. Водночас, всебічне та повне поняття таких правовідносин може бути сформульоване лише за результатами дослідження їх структури.

Кримінальні процесуальні відносини щодо делегування процесуальних повноважень підлягають характеристиці з урахуванням загальновизнаної у правовій доктрині структури правовідносин – їх основних елементів і способу юридичного зв'язку між ними. Відповідно до установленого в загальнотеоретичній юриспруденції підходу, у структурі правовідносин виокремлюють їх об'єкти, суб'єктів і зміст (сукупність прав та обов'язків сторін) [8, с. 336; 9, с. 388]. Наведений підхід широкого використовується вченими-процесуалістами задля визначення структури кримінальних процесуальних відносин [1, с. 57; 3, с. 353-354; 5, с. 52; 7, с. 54-55; 10, с. 151; 11, с. 15].

Обов'язковим елементом структури будь-яких кримінальних процесуальних відносин є їх об'єкт, щодо визначення якого в доктрині кримінального процесу не склалося однозначного розуміння.

Одні вчені наводять узагальнене визначення поняття об'єкта кримінальних процесуальних відносин. Так, А.В. Даниленко вважає, що об'єктом кримінальних процесуальних відносин є те, на що спрямований

їх зміст [10, с. 152]. Схоже визначення цього поняття наводить О.В. Супрунова, яка охоплює ним усе те, з приводу чого виникли та розвиваються правовідносини [3, с. 353].

Інші вчені конкретизують поняття об'єкта кримінальних процесуальних відносин. Зокрема, А.В. Мурзановська вказує, що об'єктом кримінальних процесуальних відносин, як правило, виступає поведінка суб'єктів кримінального процесу [1, с. 57]. На думку А.Я. Хитри, об'єктом кожного кримінального процесуального правовідношення буде те благо, з приводу якого виникає це правовідношення [5, с. 53; 7, с. 55].

Поєднуючи ці підходи, окремі вчені наводять розширене визначення досліджуваного поняття. Так, Ю.М. Грошевий відзначає, що об'єкт кримінальних процесуальних правовідносин – це все те, з приводу чого такі відносини виникли й існують, головним чином очікуваний результат поведінки учасників кожного конкретного правовідношення; коло можливих об'єктів кримінальних процесуальних відносин є широким і включає проведення дій (явка підозрюваного до слідчого за викликом, давання показань на допиті), певну поведінку (неперешкоджання встановленню обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні), ті чи інші речі та документи, які підлягають вилученню в ході обшуку (частина 7 статті 236 КПК України) тощо [12, с. 20].

Аналіз наведених підходів свідчить про їх істотну наближеність за рахунок вказівки (як узагальненої, так і конкретизованої) на об'єкт кримінальних процесуальних відносин як правове явище, що зазнає впливу внаслідок реалізації відповідних правовідносин. При цьому притаманність низці визначень узагальнювального характеру зумовлене різноманітністю кримінальних процесуальних відносин. Водночас, розкриття змісту цих підходів свідчить про розуміння вченими об'єкта кримінальних процесуальних відносин у двох аспектах: як предмета діяльності їх учасників і результату, на досягнення якого спрямована їх діяльність. Із урахуванням цього, заслуговує на увагу позиція Р.І. Назаренка, який виокремлює два об'єкти кримінальних процесуальних відносин: 1) загальний, яким є те, з приводу чого чи у зв'язку з чим функціонує та розвивається вся сукупність правовідносин під час кримінального провадження; 2) спеціальний (об'єкт окремих, одиничних кримінальних процесуальних відносин), яким є очікуваний результат поведінки (дій) суб'єктів конкретних кримінальних процесуальних відносин (зокрема, вирішення заявленого клопотання, закріплення слідів злочину, забезпечення відшкодування заподіяної злочином шкоди тощо) [4, с. 22-23].

Поділяючи зазначену позицію, потрібно вказати, що об'єкт кримінальних процесуальних відносин щодо делегування процесуальних повноважень відповідно до наведеної класифікації є спеціальним. Ним є очікуваний результат дій суб'єктів кримінальних процесуальних відносин щодо делегування процесуальних повноважень – виконання відповідними учасниками кримінального процесу або іншими уповноваженими суб'єктами, залученими на основі норм КПК України до кримінального провадження, делегованих їм процесуальних повноважень: виконання слідчим відповідного доручення прокурора шляхом проведення вказаних у ньому слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій; виконання керівником відповідного органу прокуратури за клопотанням прокурора або за клопотанням слідчого, погодженим з прокурором, повноважень слідчого судді, визначених пунктом 2 частини 1 статті 615 КПК України, тощо.

Ще одним елементом структури кримінальних процесуальних відносин є їх суб'єкти, під якими вчені розуміють суб'єктів кримінального процесу, наділених кримінальною процесуальною правоздатністю та дієздатністю (правосуб'єктністю), що використовують її в ході кримінального провадження [5, с. 53; 7, с. 56].

Суб'єкти кримінальних процесуальних відносин щодо делегування процесуальних повноважень підлягають визначенню з урахуванням уповноважувально-зобов'язувального характеру самих право-

відносин. Зокрема, доречно виокремити дві групи суб'єктів цих правовідносин:

1. Учасники кримінального процесу зі сторони обвинувачення, а в окремих випадках – інші залучені до кримінального провадження суб'єкти, яким нормами кримінального процесуального закону надано право доручити виконання відповідних процесуальних повноважень іншому учаснику кримінального провадження, визначеному законом. У вказаних правовідносинах вони є носієм права, у зв'язку з чим виступають уповноваженим суб'єктом – суб'єктом делегування. До їх числа, залежно від виду делегування, належать слідчий, прокурор, а в ході здійснення міжнародного співробітництва в кримінальному провадженні – центральний орган України, яким під час досудового розслідування є Офіс Генерального прокурора (у випадках, визначених частиною 1 статті 545 КПК України – Національне антикорупційне бюро України), а в ході судового розгляду – Міністерство юстиції України.

2. Учасники кримінального процесу, а в окремих випадках – інші залучені до кримінального провадження суб'єкти, яким можуть бути делеговані процесуальні повноваження та на яких покладається обов'язок їх виконання. У досліджуваних правовідносинах вони є носієм обов'язку, внаслідок чого виступають зобов'язаним суб'єктом. Залежно від виду делегування, ними є слідчий, орган досудового розслідування та його слідчі підрозділи, службова особа органу досудового розслідування, оперативні підрозділи, суд, судовий розпорядник, секретар судового засідання, службова особа установ попереднього ув'язнення та установ виконання покарань, обласна прокуратура, її керівник, його перший заступник і заступник.

Суб'єктний склад конкретних кримінальних процесуальних відносин щодо делегування процесуальних повноважень залежить від належності цих правовідносин до одного з їх видів – односторонніх або двосторонніх. Суб'єктами двосторонніх правовідносин є як суб'єкт, який здійснює делегування процесуальних повноважень, так і суб'єкт, якому делегуються процесуальні повноваження та покладається обов'язок їх виконання. Суб'єктом односторонніх правовідносин є лише учасник кримінального процесу або інший залучений до кримінального провадження суб'єкт, на якого покладається обов'язок виконання делегованих процесуальних повноважень (зокрема, секретар судового засідання, якому на підставі частини 4 статті 74 КПК України делегуються повноваження судового розпорядника, Національне антикорупційне бюро України, якому у випадках, передбачених частиною 1 статті 545 КПК України, делегуються повноваження Офісу Генерального прокурора).

Обов'язковою вимогою до суб'єктів кримінальних процесуальних відносин у цілому та правовідносин щодо делегування процесуальних повноважень, зокрема, є їх кримінальна процесуальна правосуб'єктність. На думку В.Г. Пожара, вона є самостійною правовою категорією, що свідчить про правову здатність суб'єкта кримінального провадження мати права і обов'язки, бути їх носієм на будь-якій стадії їх прояву (тобто реалізовувати), а також нести відповідальність за неправомірну реалізацію та виконання [13, с. 399].

Учасники кримінального процесу, які доручають виконання відповідних процесуальних повноважень іншому учаснику кримінального провадження, повинні бути уповноваженими на здійснення делегування процесуальних повноважень кримінальним процесуальним законом і діяти в межах наданих їм повноважень. При цьому норми останнього чітко визначають суб'єктів делегування та процесуальні повноваження, які можуть бути ними делеговані. Порушення відповідних норм КПК України (зокрема, доручення виконання процесуальних повноважень учасником кримінального процесу, який не має права на їх делегування, доручення виконання процесуальних повноважень, які не можуть бути делеговані, доручення виконання процесуальних повноважень учаснику кримінального процесу, який не вправі їх виконувати тощо) призводить до визнання доказів, отриманих у ході виконання відповідних доручень, недопустимими.

Учасники кримінального процесу, яким делегуються процесуальні повноваження, мають бути уповноваженими на їх виконання та діяти у межах наданих їм повноважень. Межі делегованих повноважень у переважній більшості випадків визначаються дорученням суб'єкта делегування, хоча не виключається можливість їх закріплення нормами кримінального процесуального закону (наприклад, делегування низки процесуальних повноважень у випадках, визначених статтею 615 КПК України). Порушення меж делегованих повноважень (зокрема, проведення процесуальних дій, виконання яких не доручалося, проведення процесуальних дій з порушенням вимог доручення або поза межами строку його виконання тощо) є підставою для визнання отриманих доказів недопустимими. Поряд із цим, до визнання доказів недопустимими призводять й інші порушення вимог кримінального процесуального закону, допущені в ході відповідних процесуальних дій і пов'язані з недотриманням порядку їх проведення.

Поряд із цим, залежно від характеру допущеного порушення норм кримінального процесуального закону в ході делегування процесуальних повноважень суб'єкти правовідносин, які його вчинили, можуть бути притягнуті до цивільної, дисциплінарної або кримінальної відповідальності.

Наступним елементом структури кримінальних процесуальних відносин є їх зміст, який у доктрині кримінального процесу традиційно поділяють на юридичний, який складають суб'єктивні права й обов'язки їх суб'єктів, та матеріальний (фактичний), яким є така фактична поведінка, яку уповноважений може, а правозобов'язаний повинен учинити в кримінальному провадженні [5, с. 52; 7, с. 55]. Тобто юридичним змістом кримінальних процесуальних відносин є зафіксовані в нормах КПК України права та обов'язки їх учасників, а фактичний їх зміст – це реально здійснювані дії їх учасників, спрямовані на використання своїх прав та виконання обов'язків [3, с. 354].

Права й обов'язки суб'єктів правовідносин, які складають юридичний зміст кримінальних процесуальних відносин щодо делегування процесуальних повноважень, регламентовані КПК України. При цьому у двосторонніх правовідносинах одному їх суб'єкту нормами кримінального процесуального закону надається право делегувати процесуальні повноваження, а на іншого суб'єкта покладається кореспондуючий обов'язок щодо їх виконання. Наприклад, прокурор, здійснюючи нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, уповноважений доручати слідчому проведення слідчих (розшукових) або інших процесуальних дій (пункт 4 частини 2 статті 36 КПК України), а слідчий зобов'язаний виконувати доручення прокурора, які надаються у письмовій формі (частина 4 статті 40 КПК України) [14], у тому числі й щодо проведення зазначених дій. В односторонніх правовідносинах делегування процесуальних повноважень відбувається на підставі закону, у зв'язку з чим на їх суб'єкта нормами кримінального процесуального закону покладається обов'язок виконання відповідних обов'язків, належних іншому учаснику кримінального провадження або іншому залученому до кримінального провадження суб'єкту. Зокрема, частина 2 статті 74 КПК України визначає обов'язки судового розпорядника, які покладаються на секретаря судового засідання на підставі частини 4 цієї статті [14].

Фактичний зміст кримінальних процесуальних відносин щодо делегування процесуальних повноважень становлять конкретні дії їх учасників, спрямовані на реалізацію наданих їм прав і покладених на них обов'язків. Наприклад, надаючи слідчому доручення на проведення слідчих (розшукових) або інших процесуальних дій, прокурор, з огляду на вимоги пункту 4 частини 2 статті 36 КПК України, визначає коло таких дій і строк їх проведення.

Поряд із трьома наведеними елементами структури правовідносин (об'єктом, суб'єктами і змістом), у загальнотеоретичній юриспруденції нерідко виокремлюють четвертий – юридичні факти [15, с. 227; 16, с. 236]. У доктрині кримінального про-

цесу, як і в загальнотеоретичній юриспруденції, термін «юридичний факт» (поряд з яким також вживається термін «юридичний кримінальний процесуальний факт» [5, с. 54; 7, с. 56]) набув широкого використання задля позначення обставин, які зумовлюють виникнення, зміну та припинення кримінальних процесуальних відносин [5, с. 54; 7, с. 56; 12, с. 19; 17, с. 171]. Водночас, питання стосовно доцільності його виокремлення як самостійного елемента структури кримінальних процесуальних відносин серед учених-процесуалістів є спірним. Так, Р.І. Назаренко включає юридичні факти, що призводять до появи кримінальних процесуальних відносин (поряд з їх об'єктами, суб'єктами і змістом), до числа елементів структури останніх, пояснюючи це тим, що обрана чотириелементна схема їх дослідження відповідає логіці, зумовленій самою сутністю правовідносин, а характеристика кожного із зазначених елементів дозволить виявити їх специфіку [4, с. 21-22]. І, навпаки, виходячи з того, що для різних правовідносин (залежно від їх послідовності) одна й та сама обставина може бути фактичним змістом (результатом правовідносин) і юридичним фактом, А.В. Мурзановська відзначає, що з точки зору концепції множинності кримінальних процесуальних відносин самостійний розгляд кожного відношення не дозволяє включати до нього юридичні факти [1, с. 58]. Поділяючи аргументацію противників виокремлення юридичних фактів як самостійного елемента структури кримінальних процесуальних відносин, потрібно вказати на доцільність їх дослідження в контексті розкриття механізму виникнення, зміни і припинення кримінальних процесуальних відносин, у тому числі й правовідносин щодо делегування процесуальних повноважень.

Висновки

Кримінальні процесуальні відносини щодо делегування процесуальних повноважень підлягають визначенню з точки зору двох підходів: 1) динамічного, відповідно до якого вони є регламентованими нормами кримінального процесуального закону відносинами, які виникають між делегуючими суб'єктами і відповідними учасниками кримінального процесу або іншими уповноваженими суб'єктами, залученими до кримінального провадження, розвиваються та припиняються у зв'язку з передачею делегованих повноважень і спрямовані на реалізацію ними відповідних процесуальних прав і виконання відповідних процесуальних обов'язків; 2) статичного, згідно з яким вони є конкретним зв'язком між делегованими суб'єктами і відповідними учасниками кримінального процесу або іншими уповноваженими суб'єктами, залученими до кримінального провадження, який виникає на підставі норм кримінального процесуального закону та характеризується наявністю передбачених ним процесуальних прав та обов'язків, пов'язаних із передачею делегованих повноважень.

У структурі цих правовідносин доцільно виокремлювати три елементи: об'єкт, суб'єктів і зміст. У конкретних правовідносинах усі зазначені елементи визначаються залежно від виду делегування, а суб'єктний склад і зміст – також від належності цих правовідносин до одного з їх видів – односторонніх або двосторонніх. Виокремлення у структурі кримінальних процесуальних відносин щодо делегування процесуальних повноважень зазначених елементів убачається достатнім для здійснення їх усебічної та повної характеристики.

Література

1. Кримінальний процес: навчальний посібник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша, В.К. Волошина та ін. Одеса: Фенікс, 2020. 582 с.

2. Погорецький М.А. Кримінально-процесуальні правовідносини: система і структура: монографія. Харків: Арсіс, 2002. 160 с.

3. Супрунова О.В. Поняття та елементи кримінально-процесуальних відносин. *Право і суспільство*. 2014. № 5-2. С. 351-355.

4. Назаренко Р.І. Характеристика кримінально-процесуальних відносин на початковому етапі досудового провадження: дис. … канд. юрид. наук: 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза. К., 2001. 231 с.

5. Кримінальне процесуальне право України: навчальний посібник / Р.І. Бла-

гута, Ю.В. Гуцуляк, О.М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А.Я. Хитри, Р.М. Шехавцова. Львів: ЛьДУВС, 2017. 774 с.

6. Кримінальний процес: навчальний посібник / О.В. Капліна, М.О. Карпенко, В.І. Маринів та ін. Харків: Право, 2021. 220 с.

7. Кримінальний процес: підручник / Р.І. Благута, Ю.В. Гуцуляк, О.М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А.Я. Хитри, Р.М. Шехавцова, В.В. Луцика. Львів: ЛьДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с.

8. Загальна теорія держави і права: підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів / М.В. Цвік,- О.В.Петришин,Л.В.Авраменкотаін.;заред.- М.В. Цвіка, О.В. Петришина. Харків: Право, 2009. 584 с.

9. Скакун О.Ф. Теорія права і держави: підручник. 2-ге видання. К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. 520 с.

10. Даниленко А.В. Природа та призначення кримінально-процесуальних функцій. *Право та безпека.* 2012. № 5. С. 150-154.

11. Лобойко Л.М., Банчук О.А. Кримінальний процес: навчальний посібник. К.: Ваіте, 2014. 280 с.

12. Кримінальний процес: підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, А.Р. Туманянц та ін.; за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Грошевого, О.В. Капліної, О.Г. Шило. Харків: Право, 2013. 824 с.

13. Пожар В.Г. Проблематика правосуб'єктності представників у сучасному кримінальному провадженні. *Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів XXI століття* (до 25-річчя Національного університету «Одеська юридична академія» та 175-річчя Одеської школи права): матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 червня 2022 року): у 2 т. / за заг. ред. С.В. Ківалова. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Т. 2. С. 398-401.

14. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17.

15. Загальна теорія права: підручник / М.І. Козюбра, С.П. Погребняк, О.В. Цельєв, Ю.І. Матвєєва; за заг. ред. М.І. Козюбри. К.: Ваіте, 2015. 392 с.

16. Теорія держави і права: підручник / О.М. Бандурка, О.М. Головко, О.С. Передерій та ін.; за заг. ред. О.М. Бандурки. Харків: ХНУВС, 2018. 416 с.

17. Сливич І.І. Юридичні факти в кримінальному процесі України: дис. … канд. юрид. наук: 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза. Одеса, 2007. 214 с.

Vorobchak O.A.

CRIMINAL PROCEDURAL RELATIONS REGARDING THE DELEGATION OF PROCEDURAL POWERS: CONCEPT AND STRUCTURE

The issue of criminal procedural relations regarding the delegation of procedural powers was not the subject of an independent study in the doctrine of criminal procedure, which indicates the relevance of the research topic, its theoretical and practical significance. This led to setting as the purpose of the article the definition of the concept of criminal procedural relations regarding the delegation of procedural powers and the disclosure of their structure, taking into account the types of these legal relations.

The content of the main approaches to defining the concept of criminal procedural relations and their structure is revealed. It is indicated that in accordance with the approach established in general theoretical jurisprudence, in the structure of legal relations their objects, subjects and content are distinguished.

The approaches of scientists to the definition of the object of criminal procedural relations and its division into types are characterized. The author's definition of the concept of the object of criminal procedural relations regarding the delegation of procedural powers is given.

Two groups of subjects of criminal procedural relations regarding the delegation of procedural powers are distinguished. It is substantiated that the subject composition of specific legal relations depends on whether these legal relations belong to one of their types – unilateral or bilateral. It has been proven that

a mandatory requirement for the subjects of criminal procedural relations in general and legal relations regarding the delegation of procedural powers in particular is their criminal procedural legal personality.

It was established that the rights and obligations of the subjects of legal relations, which make up the legal content of criminal procedural relations regarding the delegation of procedural powers, are regulated by the Criminal Procedural Code of Ukraine. It was established that the actual content of these legal relations is the specific actions of their participants aimed at realizing the rights granted to them and the duties assigned to them.

The impracticality of singling out the fourth element – legal facts – in the structure of criminal procedural relations regarding the delegation of procedural powers has been proven. The expediency of their research in the context of revealing the mechanism of emergence, change and termination of criminal procedural relations is indicated.

According to the results of the study, the feasibility of defining the concept of criminal procedural relations regarding the delegation of procedural powers from the point of view of two approaches: dynamic and static. The author's definitions of this concept are given in accordance with each of these approaches.

Key words: procedural powers, delegation of procedural powers, criminal procedural relations, object of legal relations, subject of legal relations, content of legal relations.